

APM119.01

Actueel Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Stop het omzeilen van rechterlijke uitspraak over levering F-35-onderdelen aan Israël**

Indiener: Blanca De Louw e.a.

Woordvoerder: Blanca De Louw

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- Nederland tot voor kort F-35-onderdelen leverde aan Israël;
- Het gerechtshof in Den Haag op 14 februari 2024 heeft geoordeeld dat er een duidelijk risico bestaat dat met de F-35-gevechtsvliegtuigen van Israël ernstige schendingen van het humanitair oorlogsrecht worden gepleegd in de Gazastrook en Israël bij haar aanvallen onvoldoende rekening houdt met de gevolgen voor de burgerbevolking.;
- Het gerechtshof de Staat heeft opgedragen iedere (feitelijke) uitvoer en doorvoer van F-35-onderdelen met eindbestemming Israël te doen staken;
- De Nederlandse regering tegen dit arrest in cassatie is gegaan, maar tot die tijd geen F35-onderdelen mag leveren;
- Op 15 maart 2024 bekend is geworden dat het ministerie van Buitenlandse zaken naar alternatieven zoekt om F-35-onderdelen alsnog aan Israël te leveren, onder meer door de F-35-onderdelen via andere locaties alsnog aan Israël te leveren;

overwegende dat:

- Hoogleraar en expert in internationaal wapenrecht Galina Cornelisse heeft gesteld dat deze werkwijze tegen internationaal recht indruist;
- Hoogleraar militair recht Marten Zwanenburg eveneens stelt dat het leveren van F-35-onderdelen aan Israël via de VS strijdig kan zijn met het vonnis;
- Universitair docent internationaal humanitair oorlogsrecht Jessica Dorsey de handelswijze van Nederland als een klap voor het internationale rechtssysteem heeft getypeerd;
- Het een zeer ernstige zaak is als dit kabinet een arrest van het gerechtshof Den Haag negeert en zo schendingen van het humanitair oorlogsrecht door Israël blijft faciliteren;
- Deze handelswijze onmiddellijk moet stoppen, gelet op de humanitaire ramp die zich op dit moment voltrekt in Gaza, en behandeling van deze motie daarom ook niet kan wachten tot het najaarscongres;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- Alles in het werk te stellen het kabinet onmiddellijk te laten stoppen met (het verkennen van) alternatieve routes voor levering van F-35-onderdelen aan Israël;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Het bestuur kan deze motie overnemen. De Tweede Kamerfractie geeft aan vanaf het begin al voorstander te zijn van stoppen met het leveren van F-35 onderdelen die kunnen leiden tot inzet van F-35's boven de Palestijnse gebieden, zelfs nog voor de rechterlijke uitspraak die het kabinet daartoe oproept. Wat de feitelijke weergave van de zaken betreft moet het wel vermeld worden dat er niet wordt geleverd aan Israël via het Nederlandse distributiecentrum, ook niet via de Verenigde Staten. In het samenwerkingsverband met Nederland is er ook niet overlegd hoe onderdelen via een omweg alsnog Israël zouden kunnen bereiken. Het kabinet heeft geen stappen ondernomen om de rechterlijke uitspraak te ondermijnen. Als dat wel gebeurt zullen wij ons, net al sinds deze zaak speelt, blijven uitspreken tegen leveringen van F-35 onderdelen aan Israël.

PM119.01

Politieke Motie

Pre-advies: Neutraal

Titel motie: **Nederland is te belangrijk om alleen aan mannen over te laten**

Indiener: Afdeling België & Luxemburg

Woordvoerder: Eefke Jansen

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- EU-wetgeving bepaalt dat bedrijven per 2026 40% van het ondervertegenwoordigde geslacht in Raden van Commissarissen (RvC's) moeten hebben en 33% in bestuursfuncties;
- Nederland het niet goed doet. We staan op plek 28 (!) van The Global Gender Gap Report, WEF 2023. Belangrijke handelspartners zoals België en Duitsland staan in de top 10;
- de invoering van de Wet ingroeiquotum en streefcijfers niet leidt tot meer vrouwen in besturen. Het aantal vrouwen stagneert zelfs;

overwegende dat:

- D66 staat voor radicale gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen;
- het daarom alles in het werk moet stellen om kansengelijkheid tussen mannen en vrouwen te bevorderen;
- genderdiversiteit eraan bijdraagt dat organisaties een aantrekkelijkere werkplek worden voor zowel vrouwen als mannen. Voor de nieuwe generaties (Millennials en Gen Z) is dit geen 'nice to have' maar een 'need to have', en daarom essentieel om talent aan te trekken en te behouden;
- organisaties met een hoge genderdiversiteit toekomstige uitdagingen, in onze steeds sneller veranderende, complexere en onzekere wereld, beter het hoofd kunnen bieden door o.a. een verscheidenheid aan perspectieven en een hoger niveau van creativiteit en innovatie;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- te sturen op vervroegde evaluatie van de Wet ingroeiquotum en streefcijfers, aangezien er aanwijzingen zijn dat deze wet niet het gewenste effect heeft;
- in lijn met Europese wetgeving, voorbereidingen te treffen voor het per 2026 aanpassen van de huidige wet met een quotum van minimaal 40% vrouwen in RvC's en 33% in bestuursfuncties;
- de voorbereidingen te treffen (zoals in landen als IJsland, Frankrijk en Noorwegen) voor verdere uitbreiding van deze wetgeving met een quotum van 40% vrouwen of 40% mannen in RvC's, bestuursfuncties en subtop voor beursgenoteerde bedrijven, grote vennootschappen en overheidsinstanties;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Neutraal

Toelichting:

De Tweede Kamerfractie deelt de zorg van de indiener dat Nederland achterblijft als het gaat om gendergelijkheid in de top van het bedrijfsleven. Terwijl het aantal vrouwelijke commissarissen toeneemt als gevolg van het ingroeiquotum blijft het percentage vrouwelijke bestuurders bij beursgenoteerde ongekend laag. Zij merken hierbij op dat deze wet pas in 2022 in werking is getreden, en dat het daarom voorbarig is om te stellen dat de wet geen effect heeft. Zij stellen dus vragen bij het nut van het naar voren halen van de evaluatie.

Desalniettemin zijn zij van mening dat er meer gedaan moet worden om de gendergelijkheid in de top van het bedrijfsleven en de overheid te bevorderen, waaronder de gelijkwaardige representatie van mannen en vrouwen. Zij zijn daarom bereid om bij het kabinet te bepleiten om richting 2026 wetgeving voor te bereiden om een quotum voor raden van bestuur in te voeren.

PM119.02

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie:

Bevordering van evenwichtig spreiding van cultuursubsidies en herstructurering van het financieringssysteem

Indiener: Joan Nunnely e.a.

Woordvoerder: Joan Nunnely

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- uit onderzoeken veelvuldig is gebleken dat kunst en cultuur een positief effect heeft op het welzijn van mensen;
- kunst- en cultuurbeoefeningen helpen in het vergroten van het zelfvertrouwen van mensen en daarmee ondersteunend kan zijn in zowel het onderwijs als in het begeleiden van mensen naar werk;
- bewustwording rond veiligheid, patroondoorkbreking binnen de zorg, of het stimuleren van zelfredzaamheid en sociale cohesie. De invloed van kunst en cultuur gaat veel verder dan enkel de culturele sector en mag daarom ook best gefinancierd worden uit andere domeinen. bovendien is gebleken dat het inzetten van kunst en cultuur in bijvoorbeeld ziekenhuizen en verzorgingstehuizen de kwaliteit van leven vergroot en het gebruik van medicijnen reduceert.;

overwegende dat:

- kunst en cultuur vaak als hulpmiddel ingezet worden in het sociaal domein, wat domein overstijgende financiering rechtvaardigt;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- de betekenis van cultuur als fundament van de samenleving nadrukkelijk te betrekken bij de discussie in de Tweede Kamer over een mogelijk nieuw cultuurstelsel. Zowel ten aanzien van visie als financiering en daarbij nadrukkelijk aandacht hebbende voor regionale culturele eigenschappen;
- een nieuw stelsel te ontwikkelen dat meer middelen beschikbaar maakt voor de culturele sector, mede gefinancierd vanuit die begrotingen die profiteren van cultuur als fundament van de samenleving (o.a VWS, SZW, EZK, BZK). Daarnaast dat dit stelsel flexibel meebeweegt met culturele ontwikkelingen en actief bijdraagt aan de bescherming van cultureel erfgoed;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

De Tweede Kamerfractie deelt de inzet van de indiener om cultuur breder te betrekken bij maatschappelijke opgave. Eerder heeft de fractie bijvoorbeeld een motie ingediend om te kijken of het succesvolle concept "kunst op recept" breder uitgerold kan worden. De fractie zie deze motie dus als een duidelijke aanmoediging om door te gaan met die inzet, en kan deze daarom overnemen.

PM119.03

Politieke Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie: **Twee-staten oplossing in Midden-Oostenconflict altijd noemen**

Indiener: Evert du Marchie Van Voorthuysen e.a.

Woordvoerder: Evert du Marchie Van Voorthuysen

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- De reactie van Israël op de pogrom van 7 oktober 2023 disproportioneel is;
- Er geen enkele militaire oplossing bestaat van het conflict tussen joden en Palestijnen die voldoet aan het oorlogsrecht;
- Het voor iedere betrokken wereldburger een morele plicht is om naar vermogen bij te dragen aan een vreedzame oplossing;

overwegende dat:

- D66 streeft naar de totstandkoming van een levensvatbare Palestijnse staat met normale, vreedzame betrekkingen met Israël, waarbij de grenzen tussen beide staten samenvallen met de Israelische grenzen van voor 1967;

verzoekt de Tweede Kamerfractie, de Eerste Kamerfractie en de delegatie in het Europees Parlement:

- bij iedere publicatie of communicatie betreffende Israël de tweestatenoplossing als helder punt op de horizon te vermelden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Het bestuur kan deze motie overnemen als het dictum zo gelezen mag worden dat de genoemde publicatie en communicatie betrekking hebben op de relevante context van de tweestatenoplossing. We hebben als D66 de Kamermoties die betrekking hebben op de tweestatenoplossing (daarmee ook de erkenning van een onafhankelijke Palestijnse staat) altijd gesteund en zullen dat ook blijven doen. Wij zijn van mening dat een onafhankelijke Palestijnse staat naast een veilig Israël de mensen in de regio weer perspectief biedt.

Algemeen Organisatorische Motie AOM119.01 is ingetrokken.

AOM119.02 Algemeen Organisatorische Motie **Pre-advies:** Neutraal

Titel motie: **Stimulering van Ondernemerschap en Duurzaamheid binnen D66**

Indiener: Rashid Bandaogo e.a.

Woordvoerder: Rashid Bandaogo

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- D66 zich profileert als een progressieve partij met aandacht voor innovatie en duurzaamheid;
- Ondernemerschap een cruciale rol speelt in het stimuleren van economische groei en werkgelegenheid;
- Er behoefte is aan een partij die zowel ondernemerschap als duurzaamheid hoog in het vaandel draagt;
- Duurzame ondernemers momenteel niet specifiek vertegenwoordigd worden binnen het politieke landschap;

overwegende dat:

- D66 de potentie heeft om een brug te slaan tussen ondernemerschap en duurzaamheid;
- Er binnen de partij een groeiende groep ondernemers is die bewust bezig is met duurzaamheid;
- Het stimuleren van duurzaam ondernemerschap een positieve impact kan hebben op zowel de economie als het milieu;

roept de Tweede Kamerfractie op:

- specifiek beleid te ontwikkelen binnen D66 gericht op duurzaam ondernemerschap, waarbij ondernemers die actief bijdragen aan een duurzamere samenleving worden gestimuleerd en beloond;

roept het Landelijk Bestuur op:

- een platform binnen D66 in te richten waar duurzame ondernemers hun ideeën en ervaringen kunnen delen, en waar beleidsvoorstellen worden besproken en ontwikkeld;
- duurzame ondernemers actief te betrekken bij de totstandkoming van economisch beleid binnen de partij, om ervoor te zorgen dat de belangen van deze groep ondernemers optimaal worden behartigd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Neutraal

Toelichting:

De Tweede Kamerfractie ondersteunt de gedachte van de motie. We stimuleren duurzaam ondernemen via talloze beleidsinstrumenten. De klimaatcrisis is naast een grote uitdaging ook een enorme kans voor het Nederlandse verdienvermogen. We willen koplopers in de duurzame transitie dan ook aanmoedigen en belonen.

Via bestaande instrumenten zoals de Energie-investeringsaftrek (EIA), Milieu-investeringsaftrek (MIA) en Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (VAMIL) worden duurzame ondernemers al jaren ondersteund door de overheid. Wij blijven ons in de Kamer inzetten om te zorgen dat deze instrumenten goed aansluiten op de behoeften van duurzame ondernemers.

Met van het Klimaatfonds, Groeifonds en Invest-NL zijn daarnaast (op korte termijn) miljarden beschikbaar voor duurzame ondernemers. Het gaat daarbij om subsidies ter stimulering van de opwek van duurzame energie zoals hernieuwbare elektriciteit of waterstof, isolatie, het verduurzamen van bedrijfs- en productieprocessen en meer.

Met betrekking tot het gedeelte van het dictum dat het Landelijk Bestuur oproept, wil het Landelijk Bestuur graag verwijzen naar het reeds bestaande ondernemersnetwerk. Dit netwerk heeft als focus duurzaam ondernemen en waardengedreven ondernemen.

Sinds de verkiezingen is er een nieuwe realiteit ontstaan en heeft de vereniging minder middelen en mensen tot de beschikking. Hierdoor kan het Landelijk Bestuur geen nieuw netwerk opzetten. Het staat leden uiteraard vrij om iets dergelijks zelf op te zetten.

AOM119.03

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Ontraden

Titel motie: **Open en Transparante democratie begint bij onszelf.**

Indiener: Alessandro Van Norel e.a.

Woordvoerder: Alessandro Van Norel

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- Het voor Nederlandse inwoners ontoegankelijk kan zijn om de stemverklaring voor moties in de Tweede Kamer te vinden omdat je daarvoor de debatten moet kijken;
- uitslagen van stemmingen vaak zonder verklaring worden gepost op sociale media;

overwegende dat:

- Transparantie en verantwoording essentieel zijn voor een goed functionerende democratie.;
- Het wenselijk is dat burgers op een laagdrempelige en toegankelijke manier kunnen zien waarom D66 voor of tegen stemt op moties in de Tweede Kamer;

verzoekt de Tweede Kamerfractie en het Landelijk Bestuur:

- Na elke stemming in de Tweede Kamer een stemverklaring op de website te plaatsen, waarin kort duidelijk wordt gemaakt waarom de fractie voor of tegen heeft gestemd;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

De Tweede Kamerfractie juicht het toe als leden en geïnteresseerden onze politiek van dichtbij volgen. Zowel vanuit de Tweede Kamerorganisatie als vanuit de fractie en het landelijk bureau worden verschillende kanalen ingezet om dit voor iedereen zo toegankelijk mogelijk te maken. Debatten zijn live te volgen en later terug te kijken en te lezen. We communiceren via onze website over onze plannen en standpunten, maar ook via sociale media zoals X, Instagram en LinkedIn. Mensen die vragen of suggesties hebben kunnen bovendien altijd terecht bij onze medewerkers van publieksvoorlichting.

De Tweede Kamerfractie meent hiermee de gedachte achter deze motie gestand te doen, maar indiener moet zich realiseren dat een wekelijkse stemmingslijst met honderden moties en/of amendementen geen uitzondering is. Het schrijven van stemverklaringen voor alle stemmingen is ondoenlijk in een organisatie die bovendien na de laatste verkiezingen fors aan capaciteit heeft ingeboet. Daarom ontraden we deze motie.

AOM119.04

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Overnemen

Titel motie:

Diversiteit en inclusie nu of nooit?!

Indiener:

Joan Nunnely e.a.

Woordvoerder:

Joan Nunnely

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- D66 in 2021 grote ambities heeft uitgesproken op het thema diversiteit en inclusie;
- D66 in 2021 een diversiteit denktank bijeen heeft geroepen en een slotverklaring en handreiking door het landelijk bestuur zijn omarmd;

overwegende dat:

- uit het nationale kiezersonderzoek Nederlanders met een migratieachtergrond vinden dat hun belangen niet goed zijn vertegenwoordigd in de Tweede Kamer en zich afkeren van de politiek;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- inzage te geven in hoe de implementatie van de aanbevelingen van de slotverklaring van de denktank diversiteit is verlopen en hoe daar uitvoering aan is gegeven, en;
- dit te rapporteren op het eerstvolgend congres;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Overnemen

Toelichting:

Het Landelijk Bestuur kan de motie overnemen als we deze als volgt mogen lezen: Op ieder congres geeft het LB verantwoording over alle onderwerpen, waaronder ook op het onderwerp diversiteit en inclusie. Jaarlijks rapporteren we over het gevoerde beleid van voorgaande jaar.

Het is en blijft belangrijk dat we een partij zijn waar inclusiviteit actief bevordert en aangemoedigd wordt zodat iedereen zich welkom voelt en we samen blijven bouwen aan een inclusieve vereniging. Dit vraagt een (continue) inspanning van ons allen.

Met het strategisch plan 2022-2026 was de eerste pijler diversiteit & inclusie. Vanaf 2022 zijn grote stappen gezet, zoals ook te lezen in de jaarrapportages. De handreiking diversiteit en inclusie en de slotverklaring van de denktank hebben de basis gevormd voor het inclusie kompas dat in 2022 is gepubliceerd en leden en afdelingen handvaten biedt om meer diversiteit en inclusie na te jagen. Het bevorderen van diversiteit en inclusie is een lang proces. Daarom is ervoor gekozen om in de eerste jaren focus te geven aan zichtbaarheid en bewustwording. Deze inspanning heeft zich onder andere geuit in de vorm van trainingen aan afdelingsbesturen, workshops, masterclasses en het D&I evenement. Ook bij verschillende commissies als de LAC worden *implicit bias* trainingen gegeven. Voor de val van het kabinet werd ook aan pilot mentor programma gewerkt, om potentiële talenten te stimuleren om mee te doen en waar nodig te begeleiden. Hiermee, probeert de vereniging de drempels om mee te doen te verkleinen. Het mentorprogramma staat nog op de planning.

Door de tussentijdse TK-verkiezing is er een nieuwe situatie ontstaan met minder middelen en mensen. Tegelijkertijd blijft diversiteit & inclusie doorlopend aandacht vragen in onze vereniging. Samenwerking met (en tussen) de netwerken blijft dan ook essentieel om dit de komende periode nog verder op te pakken. Ook vraagt het LB aan de Landelijke Talentcommissie en al onze politiek vertegenwoordigers en bestuurders om blijvend aandacht te vragen voor diversiteit & inclusie.

AOM119.05

Algemeen Organisatorische Motie

Pre-advies: Neutraal

Titel motie: **Politiek debat met respect ipv polarisatie**

Indiener: Frank van der Endt e.a.

Woordvoerder: Frank van der Endt

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- De snelle toename van polarisatie in het publieke en politieke debat, zowel online als offline, leidt tot een verharding van extreme standpunten en afname van de wil om via compromissen tot besluitvorming te komen;
- D66 de komende jaren moet benutten voor herbronnen en zelfreflectie in het licht van de snel veranderende maatschappelijke ontwikkelingen en de rol die wij willen spelen in het publieke debat om zo bij te dragen aan een volwassen uitwisseling van ideeën;

overwegende dat:

- Het vertrouwen in de politiek ontstaat door het aangaan van dialoog, juist met andersdenkenden;
- Het vruchtbaar in gesprek gaan en blijven met anderen, in zelfvertrouwen over de eigen uitgangspunten maar met nieuwsgierigheid naar die van anderen, een vaardigheid is die hoort bij het instrumentarium van iedere constructieve politicus of bestuurder;
- Het equiperen van actieve leden, bestuurders en politici in een steeds verder verhardend maatschappelijk debat een kerntaak is van onze partijorganisatie;
- De noodzaak om juist mensen die vrezen voor discriminerende, antidemocratische, seksistische, gewelddadige en andere extreme reacties en verwensingen een veilige politieke thuishaven te bieden voortvloeit uit het bestaansrecht van D66;
- Het de plicht is van iedere democraat om niet te zwijgen wanneer grondrechten op het spel staan;
- Dat dit vraagt om vaardigheden om ferm op te komen voor onze principes en het levende bewijs te zijn dat een politieke gedachtewisseling met respect gevoerd kan worden;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- Het bestaande opleidingsaanbod aan te vullen en/of aan te scherpen voor alle lokaal, regionaal, landelijk en internationaal actieve D66-politici en bestuurders die hen helpt om hun vaardigheden te verbreden en te verdiepen om zonder anderen te beschadigen en zonder zelf beschadigd te worden constructief deel te nemen aan overleg en debat;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Neutraal

Toelichting:

In het publieke debat is veel te doen over het thema 'polarisatie'. 'Je polariseert!' is een politiek verwijt. Daarbij wordt nogal eens vergeten dat ideologische polarisatie de kern vormt van de democratie: mensen hebben verschillende wereldbeelden. Het is de functie van politieke partijen om die te vertalen naar verschillende politieke keuzes.

Affectieve polarisatie, negatieve gevoelens over politieke tegenstanders, is wel problematisch. Een democratie vraagt om respect voor elkaars verschillende wereldbeelden – de essentie van het pluralisme. Ook feitenpolarisatie, verschillen in de perceptie van de werkelijkheid, is een probleem. Zoals het Nationaal Kiezersonderzoek 2021 stelt: 'Een gedeelde perceptie van de werkelijkheid zou het startpunt moeten zijn van het politieke debat, in plaats van het onderwerp daarvan.'

Mocht het Congres deze motie aannemen, dan zal het LB dit verzoek neerleggen bij de Bestuurdersvereniging om dit in samenwerking met het Alumni Netwerk, de LTC en de leden op te pakken en uitvoering aan te geven. Gezien de nieuwe situatie met minder middelen en minder mensen in de vereniging en op het landelijk bureau kan het LB zelf geen capaciteit vrijmaken. Op deze wijze kan er alsnog uitvoering aan worden gegeven indien het Congres dit vraagt.

AOM119.06 Algemeen Organisatorische Motie **Pre-advies:** Ontraden

Titel motie: **Een nieuwe kans voor een open partij**

Indiener: Rudi Nieuwenhoven e.a.

Woordvoerder: Rudi Nieuwenhoven

Het D66 Congres op zaterdag 6 april 2024 bijeen te Nieuwegein,

constaterende dat:

- Binnen onze partij al langere tijd een gevoel van onbehagen bestaat. Terwijl wij een inclusieve maatschappij nastreven, zijn onze leden gemiddeld hoog opgeleid en maatschappelijk succesvol. Praktisch opgeleide kiezers en mensen met een laag inkomen lijken zich niet thuis te voelen binnen D66;
- De uitslag van de laatste verkiezingen was een zware klap. Ondanks een goede campagne was D66 de grootste verliezer van allemaal. Er was veel teleurstelling bij ons electoraat;
- Opvallend is ook dat veel mensen uitgesproken negatief zijn over D66. Termen als elitair en betweterig worden gebruikt, verwijten die haaks staan op onze waarden;

overwegende dat:

- Genoemde constatering hebben geleid tot een beweging onder de noemer 'de open partij'. In november 2020 steunde het congres de motie 'open partij' waarin werd opgeroepen te streven naar grotere openheid, diversiteit en acceptatie;
- Onder het motto 'D66, waar iedereen mee kan doen' werd in 2021 het strategisch plan 2022-2026 samengesteld, met de input van veel leden. Dit plan werd door het LB geaccepteerd;
- Veel van de voorgestelde acties en initiatieven zijn niet opgepakt. Het plan en de signalen lijken onvoldoende aandacht te hebben gekregen;
- Meer openheid en diversiteit zijn noodzakelijk. Permanente feedback en kritische tegenspraak moeten we structureel verankeren;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- De hoogste prioriteit te geven aan meer openheid en diversiteit en hierover periodiek te rapporteren;
- Een bestuursmodel uit te werken, waarin plek is voor meerdere decentrale bestuurders en de hierbij passende profielen op te stellen;
- Een voorstel te doen voor het instellen van een onafhankelijke Raad van Advies, die zowel bestuur als politieke top gevraagd en ongevraagd advies geeft;

en gaat over tot de orde van de dag.

Pre-advies: Ontraden

Toelichting:

Het Landelijk Bestuur ontraadt deze motie. Op dit moment wordt uitgebreid gesproken over de vereniging van de toekomst. Hierbij kijken we naar financiën, verenigingsprocessen, maar ook vooral naar de verenigingsstructuur. Daarvoor halen we veel input op, waaronder op het voorjaarscongres zelf.

Prioriteit geven aan diversiteit deelt het Landelijk Bestuur, maar is ook staand beleid. In de verantwoording van het LB is ook aangegeven wat er in 2023 op dit gebied is gedaan.

Het Landelijk Bestuur vindt het daarnaast van belang om te benadrukken dat de ledenvergadering het hoogste orgaan is binnen de vereniging. Deze kan altijd richting geven. Daarnaast kennen we in onze partij vele leden- en bestuurscommissies die gevraagd en ongevraagd adviseren, zoals bijvoorbeeld de Financiële Commissie, Besluitvormingscommissie, Landelijk Verkiezingscommissie, Team Verantwoord Gedrag enz. Ook de mr. Hans van Mierlo Stichting geeft gevraagd en ongevraagd advies. Het toevoegen van een extra adviesraad achten wij niet zinvol en zou het werk van de verschillende commissies tenietdoen.

Tot slot wil het Landelijk Bestuur opmerken dat het strategisch plan 2022-2026 een kick-off had in maart 2022. Diversiteit & Inclusie is als 1e speerpunt opgepakt, onder meer via een Projectleider Diversiteit & Inclusie op het Landelijk Bureau. Op het voorjaarscongres in mei 2023 is er opnieuw een sessie geweest over het strategisch plan. Sinds de val van het kabinet begin juli 2023 stonden alle projecten on hold. Inmiddels is er een nieuwe realiteit ontstaan en heeft de vereniging minder middelen en mensen tot de beschikking.